

Værdiansættelse ved generationsskifte

Michael Serups mindretalsanbefalinger

Folketingets Skatteudvalg 20. januar 2022

Om mig og kommissoriet

Michael Serup

- 56 år, gift, 4 børn
- Advokat (H), forfatter, underviser, foredragsholder
- Generationsskifterådgivning igennem +30 år
- +80 skatteretlige bøger og artikler
- Månedligt nyhedsbrev om generationsskifte (siden 2004)

Kommissoriet

"tilvejebringe grundlag for et nyt robust objektivt værdiansættelsessystem baseret på en skematisk værdifastsættelse, så det bliver muligt ud fra objektive kriterier på forhånd at beregne grundlaget for beskatningen ved generationsskifte."

- Forudberegnelighed og gennemsigtighed
- Retvisende værdiansættelse
- Erhvervsmæssige konsekvenser
- Provenuneutral

Problemet: værdiansættelse = estimat = gæt = ...?

Faktiske historiske data

Aktie-/goodwillcirkulærer

Skematik baseret på faktiske data

- Faktiske historiske tal (regnskab)
- Egenkapital
- Tillæg af goodwill:
  - (i) vægtet gennemsnit seneste tre år
  - (ii) multipel (levetid 7 år, rente 8 %)
- Korrektion for udviklingstendens
- Korrektion for ekstraordinære forhold

Antagelser om fremtidig indtjening og vækst mv.

Skats skønvejledning

Skøn baseret på antagelser

- Antagelser fremtidig indtjening/vækst
- Antagelser terminalværdi
- Antagelser investeringer
- Antagelser arbejdskapital
- Antagelser risikofri rente
- Antagelser market risk premium
- Antagelser Beta
- Antagelser risikotillæg
- Kræver robust datagrundlag
- Analyse branche & virksomhed

Retssikkerhed?

- Når Skat skønner
  - (i) spænd vs. median
  - (ii) skatteyder har bevisbyrden
- Tilsidesættelse af Skats skøn
  - (i) urigtigt grundlag
  - (ii) åbenbart urimeligt resultat

Risikoen for fiktivt beskatningsgrundlag

Beskatning af fiktiv indkomst?

Hvem skal bære risikoen for fejlskøn?
De nære konsekvenser af "overbeskatning"
De større erhvervsmæssige konsekvenser af "overbeskatning"?

Skats skønsvejledning (antagelser om fremtiden)

Penge der måske aldrig tjenes
Antagelse om uendelig levetid (terminalværdi bærer ca. 75 % af "værdien")
Sigtbarhed, globalisering, disruption
Finanskrise, Coronakrise, xxx-krise?
Konkret køber, der vil – og kan – betale?

Goodwillcirkulæret (mérværdi baseret på faktisk indtjening)

Penge der ikke er tjent endnu
Historiske tal
Behersket fremskrivning

Aktiecirkulæret (den regnskabsmæssige værdi)

Faktisk optjent værdi
Mere eller mindre likvid

Alternativet til skematik er fyldt med subjektive gæt og vilkårlighed

Virksomhedens forventninger

Input			Δ EBITDA margin	Δ Vækst					
Omsætning	100			90	-2,0%	-1,0%	0,0%	+1,0%	+2,0%
Vækst	0%	0%	-1,0%	67	73	80	89	100	
EBITDA margin									
			Δ WACC	Δ Vækst					

Skats antagelser

Åbenbart forkert? →

Åbenbart forkert? →

Åbenbart forkert? →

Input			Δ EBITDA margin	Δ Vækst					
Omsætning	100			167	-2,0%	-1,0%	0,0%	+1,0%	+2,0%
Vækst	2%	2%	-1,0%	113	129	150	180	225	
EBITDA margin									
			Δ WACC	Δ Vækst					

Skats skønsvejledning

Skøn baseret på antagelser

- Antagelser fremtidig indtjening/vækst
- Antagelser terminalværdi
- Antagelser investeringer
- Antagelser arbejdskapital
- Antagelser risikofri rente
- Antagelser market risk premium
- Antagelser Beta
- Antagelser risikotillæg
- Kræver robust datagrundlag
- Analyse branche & virksomhed

Et eksempel fra virkeligheden

Fra den virkelige verden ...

Generationsskiftet

En far overdrager i 2018 til sine tre børn aktier i et selskab, der besidder aktier i andre, aktive selskaber, herunder i selskabet DT. Aktierne er værdiansat efter principperne i aktiecirkulæret. Aktierne i DT er ansat til **35.550.000 kr.** Overdragelsen gaveanmeldes til Skat.

Skats beregninger

Skat udarbejder sin egen værdiansættelse baseret på DT's årsrapporter, som man fremskriver med hypotetiske tal og forudsætninger. På det grundlag regner Skat sig så frem til, at den overdragne kapitalandel i DT har en værdi på **126.209.186 kr.**, altså en forhøjelse til knap **400 %**. Og kræver skat/afgift på det grundlag.

Familiens tilfældige held

Heldigvis – og tilfældigvis – kan familien bevise, at de pågældende aktier i DT kort tid forinden var købt fra en uafhængig part til den anmeldte værdi på 35.550.000 kr. Skat frafalder herefter sit regnestykke.

Vilkårlighed med konsekvenser

Om Skats beregninger

Skats beregninger var formentlig fagligt og teoretisk korrekte
MEN:

- Baseret på gætværk om fremtiden
- Baseret på antagelse om markedsforhold
- Teori vs. faktisk omsættelighed

Uden familiens held

Dialog med Skat ...?

Landsskatteretten ...?

Domstolene ...?

Tidsforløb, ressourcer og omkostninger ...?

De økonomiske konsekvenser

Fiktiv mérværdi: **362.636.744 kr.**

Gaveafgift af fiktiv mérværdi: 54.395.512 kr.

Likviditetsdræn fra selskab af fiktiv mérværdi: 93.785.366 kr.

Ressourcer, omkostninger til revisor og advokat ...?

Bekymringer ...

Mine faglige svar på Kommissoriet

FORUDBEREGNELIGHED OG GENNEMSIGTIGHED

- Skematisk regelsæt baseret på objektive data
- Retskrav for alle virksomheder (store som små) (forudsat at handelsværdien ikke er kendt)
- Anbefaling:
  - Aktie- og goodwillcirkulærer justeres (teknik)
  - Værdiansættelsescirkulæret 1982 justeres ("retskrav")

VÆRDIANSÆTTELSEN SKAL VÆRE RETVISENDE

- Justering af goodwillcirkulæret:
  - Udvidet beregningsgrundlag fra tre år til fem år
  - Skematisk kapitalisering af indtjeningsevnen (afkast/vækst)
  - Forøgelse af forrentningsfradraget for materielle aktiver
- Ethvert estimat rummer væsentlig usikkerhed
Skats skønsvejledning er ikke et bedre alternativ:
  - Antagelser om fremtidig indtjening vs. historiske fakta
  - Betydelig risiko for vilkårlighed (retssikkerhedsproblem)
  - Ingen empiri dokumenterer større kvalitet/præcision

PROVENUHENSYN

- Værdiansættelsesregler bør baseres på faglighed og prioriteringsvalg - provenu bør hentes på beskatningsprocenten
- Ingen valide data for provenuberegninger
- Ingen data for provenu sammenligning af skematik vs. skøn
- Skematik og provenu kan evalueres efter fx tre år

VÆGTNING AF YDERLIGERE HENSYN

- Ingen beskatning uden retssikkerhed
- Erhvervsmæssige konsekvenser ved overbeskatning
  - Personbeskatning => likviditetsdræn på virksomheden
  - +1.000.000 kr. i værdi => 258.621 kr. i likviditet ved 15 % afgift
  - => gældsætning og forringet soliditet
- Værn imod omgåelse: genberegning ved salg indenfor fx tre år

Mine anbefalinger

Boks 1.2. Michael Serups anbefalinger

1. Forbedrede skematiske regler

Michael Serup anbefaler, at der gennemføres følgende justeringer af de gældende cirkulærer, forudsat at dette sker i sammenhæng med indførelsen af et retskrav på anvendelse af cirkulærerne:

- (i) Der indføres en skematisk kapitaliseringstabel, der kan sikre en mere retvisende kapitalisering for den enkelte virksomhed, jf. forslaget i kapitel 5.3.
- (ii) Beregningen af virksomhedens normaliserede indtjening forfines ved at anvende den geometrisk gennemsnitlige vækst for de seneste fem år til at til at projicere den fremtidige indtjening i en budgetperiode på syv år. Som efter det gældende goodwillcirkulære skal den beregnede indtjening kunne korrigeres for eventuelle ekstraordinære forhold.
- (iii) Indtjeningsfradraget for forrentning af virksomhedens materielle aktiver øges, så det svarer til kapitaliseringsrenten på goodwill.

Michael Serup anbefaler, at der efter implementering af de justerede cirkulærer tilrettelægges et opfølgingsarbejde med den målrettede og bundne opgave at forfine skematikken, så værdiansættelse efter skematiske værdier bliver endnu mere robust, fx så der ved kapitaliseringen foretages et faktortillæg/-fradrag baseret på kapitalintensitet i virksomheden for at sikre differentiering mellem virksomheder med forskellige kapitalstrukturer.

2. Retkrav

Michael Serup anbefaler, at der indføres et retskrav på at anvende de justerede cirkulærer for virksomheder, hvor den faktiske handelsværdi ikke er kendt, og som har mindst fem års regnskabshistorik.

3. Evaluering af provenueffekt mv.

Michael Serup finder, at provenuberegningerne er for usikre til at anbefale modeller til tilbageførsel af merprovenu. I stedet bør provenueffekten af de anbefalede ændringer evalueres fx efter tre år.

Tabel 5.4. Foreslået vejledende levetidstabel for goodwill

	Pct.	Omsætningsvækst								
		0	0-4	4-8	8-12	12-16	16-20	20-24	24-28	28+
	0	-	1	2	3	4	5	6	7	8
	0-2	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2-4	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	4-6	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	6-8	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	8-10	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	10-12	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Afkast på investeret kapital	12-14	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	14-16	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	16-18	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	18-20	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	20-22	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	22-24	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	24-26	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	26-28	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	28+	15	16	17	18	19	20	21	22	23

Ekspertgruppens første arbejdsplan ...

	3. møde	4. møde	5. møde	6. møde	7. møde	8. møde	9. møde	10. møde
	08-09-2020	06-10-2020	10-11-2020	15-12-2020	26-01-2021	09-03-2021	13-04-2021	11-05-2021
Notater, præsentationer og drøftelser	Statistisk analyse af de sager, hvor der har været uenighed mellem skattemyndigheder og Skattemyndigheden om værdiansættelsen, men ikke værdiansættelsesmetoden	Bruttokatalog over mulige tilpasninger af cirkulærerne - første drøftelse	Bruttokatalog over mulige tilpasninger af cirkulærerne - anden drøftelse, herunder vurdering af provenu og præcision ift. handelsværdi	Drøftelse af sager hvor cirkulærerne ikke kan anvendes, herunder nedslag, dokumentationskrav, forudberegnelighed og provenu.	Samfundsøkonomiske samt erhvervs- og fordelingsmæssige konsekvenser af generationsskiftebeskatning, herunder retssikkerhed			
	Typeeksempler på værdiansættelse efter aktie- og goodwillcirkulæret		Første drøftelse af mulige initiativer for de sager hvor cirkulærerne ikke kan anvendes mv.					
	Drøftelse: Mulige forbedringer af aktie- og goodwillcirkulæret (En først overordnet drøftelse af hvor der potentielt kan være behov for justeringer af de to cirkulærer, medlemmerne bedes overveje elementer til en brutto-liste)		Provenumæssige konsekvenser ved retskrav på cirkulærerne, jf. drøftelse på 2. møde		1. udkast til anbefalinger			
Rapportafsnit		4. Værdiansættelse ved generationsskifte – gældende ret, praksis og principper			5. Erfaringer fra sammenlignelige lande, 7. EU-retlige aspekter og 9. Virkning på offentlige finanser	6. Ekspertgruppens model, 8. Samfundsøkonomiske og erhvervmæssige konsekvenser, herunder retssikkerhed	1. udkast til rapport	2. udkast til rapport

Et kritisk blik på flertallets svar på Kommissoriet

”Skematiske regler kan undervurdere handelsværdien af særligt store virksomheder”

- Det ”kan” ethvert regelsæt (også skønsregler)
- Opgaven er ikke forsøgt gennemført til bunds
- Kapitaliseringstabellen kan justeres fuldstændigt efter behov/ønske

“Mulighed for skattetænkning”

Urimelige skræmmebilleder:

- Skematik kan faktisk modvirke skattetænkning
  - Der kan/skal allerede korrigeres for ekstraordinære forhold
  - Udvidelse til 5 års beregningsgrundlag vil sikre robust grundlag
  - Investeringer kan tildeles en skematisk faktor
- Skatteflugt til udlandet skal selvfølgelig elimineres
- Ekspertgruppen har ikke arbejdet på løsninger ...

”Et retskrav kan ikke finansieres indenfor de anbefalede justeringer i de skematiske regler”

- ”indenfor de anbefalede justeringer” ...
- Jamen, så kunne man jo have anbefalet andre/flere justeringer ...?

“Ens forhold beskattes forskelligt”

- Ikke sagligt at sammenligne faste værdier og usikre værdier

FLERTALLETS BLINDE VINKLER

1. Skematik vs. usikkerheder/risici ved ”skrivebords”-skøn ...?
2. Retssikkerheden ...?
3. Erhvervsmæssige konsekvenser ...?

Om kommissoriet og ekspertgruppens rapport

?

Kommissoriet

"tilvejebringe grundlag for et nyt robust objektivt værdiansættelsessystem baseret på en skematisk værdifastsættelse, så det bliver muligt ud fra objektive kriterier på forhånd at beregne grundlaget for beskatningen ved generationsskifte."

- Forudberegnelighed og gennemsigtighed
- Retvisende værdiansættelse
- Erhvervsmæssige konsekvenser
- Provenuneutral

Ekspertgruppens score

- ✚ Nyt skematisk regelsæt
- ✚ Forudberegnelighed og gennemsigtighed
- ✓ Retvisende værdiansættelse (tja...?)
- ✚ Erhvervsmæssige konsekvenser
- ✓ Provenuneutral (tja ...?)

Gode regler og retssikkerhed er et politisk ansvar

Løs opgaven med indsigt

